

Zaaknummer : 01010430
Ons Kenmerk : ODH384707
Datum : 12-07-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 13 oktober 2021 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op woningbouw in de 'Polder Nieuwkoop' te Nieuwkoop en is aangevraagd namens de gemeente Nieuwkoop. De aanvraag betreft het opzettelijk doden en vangen en het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren, het opzettelijk rapen en vernielen van eieren van de platte schijfhoren, het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren alsmede het onder zich hebben en vervoeren van de platte schijfhoren. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk doden en vangen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, derde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk rapen en vernielen van eieren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor het anders dan voor verkoop onder zich hebben of vervoeren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.9, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor het vangen en doden van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*) door gebruikmaking van niet-selectieve middelen.

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 juni 2022 tot en met 15 oktober 2026.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan de gemeente Nieuwkoop;
- II. voor het vangen en doden van de platte schijfhoren het volgende middel aan te wijzen als bedoeld in artikel 3.25, eerste lid, van de Wet natuurbescherming: graafmachine met hekkelbak;
- III. de voorschriften 1 tot en met 10 te verbinden aan deze ontheffing;
- IV. de aanvraag en de aanvullende gegevens van 29 juni 2022 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;

V. dat deze ontheffing geldig is vanaf de bekendmaking van dit besluit tot en met 15 oktober 2026.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - a. de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
 - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één week van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteitenplan Buytewech Noord te Nieuwkoop' van 14 september 2021 en de aanvullende gegevens van 29 juni 2022. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b. aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c. de uit te voeren werkzaamheden;
 - d. de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g. het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de platte schijfhoeren.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan Buytewech Noord te Nieuwkoop' van 14 september 2021 en de aanvullende gegevens van 29 juni 2022 .
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.

Specifieke voorschriften

- 8 Bij het overzetten van plantvegetatie met aanwezige platte schijfhorens en eieren dient de winterperiode vermeden te worden. Het overzetten van plantmateriaal dient plaats te vinden buiten de periode 1 november – 31 maart.
- 9 De effectiviteit van de maatregelen wordt gedurende twee jaar gemonitord door de deskundige. Dit gebeurt één en drie jaar na afronding van de woonwijk. Op deze monitoring zijn de volgende randvoorwaarden van toepassing:
 - a de monitoring dient uitgevoerd te worden in de periode 1 april tot en met 30 september;
 - b de resultaten van de monitoring dienen jaarlijks voor 1 februari van het opvolgend jaar te worden aangeleverd bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (zie vs. 1);
 - c de resultaten dienen te worden opgeleverd in een korte rapportage, waarin in ieder geval dient te worden opgenomen: een heldere conclusie over de effectiviteit van de toegepaste maatregelen en een voorstel voor verdere optimalisatie of extra maatregelen, mocht het verwachte resultaat uitblijven en aanwijsbaar zijn toe te schrijven aan de uitvoering van de betreffende maatregelen;
 - d indien de monitoringsresultaten hiertoe aanleiding geven, kunnen er aanvullende maatregelen worden opgelegd.
- 10 Het plantmateriaal dient zo snel mogelijk vanuit het water in een waterdichte bak gedaan te worden en dient zo snel mogelijk verplaatst te worden naar depotsloten. Het afvangen en verplaatsen dient door of onder begeleiding van een deskundige (vs. 4) te worden uitgevoerd. Van de locaties van de overzetting en de datums van de overzetting dient verslag te worden gedaan in het logboek van het ecologisch werkprotocol. Bij het overzetten van de vegetatie dient de waterbodem van de ontvangende watergang zo min mogelijk te worden beroerd.

Aanwijzingen voor gebruik

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 13 oktober 2021 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op woningbouw in de 'Polder Nieuwkoop' te Nieuwkoop en is aangevraagd namens de gemeente Nieuwkoop. De aanvraag betreft het opzettelijk doden en vangen en het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren, het opzettelijk rapen en vernielen van eieren van de platte schijfhoren, het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren alsmede het onder zich hebben en vervoeren van de platte schijfhoren. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, eerste lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk doden en vangen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, derde lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk rapen en vernielen van eieren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.6, tweede lid, van de Wnb voor het anders dan voor verkoop onder zich hebben of vervoeren van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*);
- artikel 3.9, eerste lid, van de Wnb voor het vangen en doden van de platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*) door gebruikmaking van niet-selectieve middelen.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Activiteitenplan Buytewech Noord te Nieuwkoop, Van der Goes en Groot Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau B.V., documentkenmerk: G&G Rapport 2021-02, 14 september 2021;
 - o Bijlage 1: Bodemeigenschappen in en nabij het plangebied;
 - o Bijlage 2: Landschapsplan Buytewech-noord;
 - o Bijlage 3: Quickscan G&G 2017 Buytewech te Nieuwkoop toetsing in het kader van de natuurwetgeving,, Van der Goes en Groot Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau B.V., documentkenmerk: G&G-advies QS2017-85, 3 november 2017;
 - o Bijlage 4: Bijlage 4 Inventarisatie Buytewech Noord te Nieuwkoop, Van der Goes en Groot Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau B.V., documentkenmerk: G&G- rapport 2017-40, 27 november 2017;
 - o Bijlage 5: Memo Inventarisatie Platte Schijfhoren Buytewech 2018, , Van der Goes en Groot Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau B.V., 13 september 2018;
 - o Bijlage 6: Buytewech te Nieuwkoop - Inventarisatie Rugstreeppad en Platte schijfhoren in het kader van de natuurwetgeving, Van der Goes en Groot Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau B.V., documentkenmerk: G&G-rapport 2020-152, 6 januari 2021;
- Beantwoording vragen conceptaanvraag.pdf, van der Goes en Groot Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau B.V.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze aanvraag.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 22 juni 2022 verzocht om aanvullende gegevens.

Op 29 juni 2022 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Beantwoording vragen.pdf, van der Goes en Groot Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau B.V.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 4 november 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.5, 3.6, 3.8, 3.9 en 3.25 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De platte schijfhoren is een van nature in Nederland in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, eerste, tweede, derde en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de platte schijfhoren opzettelijk te doden of te vangen;
- de platte schijfhoren opzettelijk te verstoren;
- eieren van de platte schijfhoren opzettelijk te rapen en te vernielen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.6, tweede lid, van de Wnb is het verboden de platte schijfhoren onder zich te hebben of te vervoeren anders dan voor verkoop.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Op grond van artikel 3.9, eerste lid, van de Wnb is het verboden om dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn te vangen met niet-selectieve middelen die de plaatselijke verdwijning of ernstige verstoring van de rust van de populaties van deze soorten tot gevolg kunnen hebben.

Op grond van het bepaalde artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb, moeten in een ontheffing expliciet de middelen worden aangewezen die voor het doden en vangen van dieren mogen worden gebruikt.

Beoordeling

Aanvraag

De gemeente Nieuwkoop is voornemens nabij Nieuwkoop een nieuwe woningbouwlocatie in te richten. De woningbouw sluit aan bij eerder gerealiseerde woningen zuidelijk van de planlocatie. Het gehele plan is bekend onder de naam 'Buytewech'. Het plangebied valt onder 'Buytewech-Noord'.

De werkzaamheden staan gepland te starten zo snel mogelijk na ontheffingverlening, maar is ook afhankelijk van andere vergunningen en ontheffingen. Na ontheffingverlening en tot 1 september 2022 wordt gestart met het overzetten van 5000kg plantmateriaal naar depotsloten. In september 2022 wordt ook een amfibieënscherm geplaatst waarna gestart wordt met het voorbelasten van het oostelijke deel van het plangebied. De voorbelasting blijft minimaal tien maanden liggen, zodat in 2023 kan worden gestart met verdere ontwikkeling van het oostelijke deel. Vanaf 2023 zullen in het plangebied ongeveer vijftig woningen per jaar gereed komen. De ontwikkeling van Buytewech-Noord gaat gefaseerd en loopt vanaf 2022 door tot en met 2026. Er worden in totaal naar verwachting (maximaal) 290 woningen gebouwd.

De aanwezige sloten zullen binnen de plannen deels behouden blijven maar worden gedurende de aanleg van de nieuwbouw wel geherprofileerd. Daarnaast worden (delen van) de sloten gedempt voor de vorming van wooneilanden. Om aan de opgegeven watercompensatie te voldoen worden op delen nieuwe sloten gegraven en op een aantal plekken bestaande wateren verbreed.

Overtreding verbodsbepalingen

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2017, 2018 en in 2020 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de platte schijfhoren binnen en rondom het plangebied.

In 2017 is een deel van de watergangen in het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van de platte schijfhoren. Er zijn tijdens dit onderzoek acht van de elf watergangen onderzocht. In vijf van deze acht watergangen is de platte schijfhoren aangetoond tijdens dit onderzoek. In totaal zijn 85 exemplaren van de platte schijfhoren aangetroffen in de monsters.

In 2018 zijn twee watergangen, die in 2017 niet zijn onderzocht, onderzocht en is tevens in acht omliggende watergangen geïnventariseerd op de soort, om inzicht te krijgen in de verspreiding van de platte schijfhoren in en rondom het plangebied. De platte schijfhoren is tijdens dit onderzoek in één van de watergangen in het plangebied en in één watergang buiten het plangebied waargenomen.

In 2020 is, in zowel het plangebied als de directe omgeving van de Polder Nieuwkoop, onderzoek uitgevoerd conform de methode die gebruikt wordt voor het landelijke verspreidingsonderzoek door Stichting ANEMOON². Doordat het onderzoek uitgevoerd is volgens de gestandaardiseerde 'ANEMOON methode' is het mogelijk om dichtheden tussen de onderzoekslocaties te vergelijken en vergelijkingen te maken met andere onderzochte gebieden. De gehele polder Nieuwkoop, inclusief het plangebied, is systematisch onderzocht, waarbij 108 locaties zijn bemonsterd in verspreid liggende sloten. Op 34 van de 108 onderzochte locaties is de platte schijfhoren aangetroffen. Tijdens dit onderzoek is de platte schijfhoren in veel minder getale waargenomen. Voorafgaand aan dit onderzoek waren watergangen recent geschoond. Er kan met zekerheid gesteld worden dat dit de reden was dat er minder individuen zijn aangetroffen bij dit onderzoek. De platte schijfhoren is desondanks tijdens dit onderzoek bij zeven monsterpunten in het plangebied waargenomen.

²http://www.anemoon.org/publicaties/artikelen?Command=Core_Download&EntryId=85001010430-00060684

Wij zijn van mening dat de hierboven beschreven onderzoeksinspanning voldoende is geweest en dat voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de platte schijfhoren in kaart zijn gebracht.

De platte schijfhoren is tijdens alle onderzoeken in het gebied aangetroffen. Er wordt dan ook vanuit gegaan dat de populatie van platte schijfhorens in het plangebied onderdeel is van een grotere metapopulatie platte schijfhorens in Polder Nieuwkoop. Het blijkt dat de platte schijfhoren met name in het zuidelijke en oostelijke deel binnen het plangebied algemeen voorkomt. Ook in een nieuw gegraven sloot naast de aangelegde groenzone van een eerdere woning-bouwfase van 'Buytewech' kon de soort worden aangetoond. De sloten in het westen van het plangebied zijn op basis van de gegevens en expertise als minder geschikt beoordeeld dan de zuidelijke en oostelijk gelegen sloten. Redenen hiervoor zijn de diepere ligging in het landschap van een aantal sloten en het nagenoeg ontbreken van submerse vegetatie in de westelijke watergangen. Buiten het plangebied komt de soort voornamelijk in groten getale voor in het zuidwestelijke deel van de polder. In het noordelijke deel van de polder ontbreekt de soort.

Door de werkzaamheden worden een aantal watergangen gedempt, waardoor voortplantingsplaatsen en rustplaatsen vernietigd of beschadigd raken. Daarnaast worden watergangen tijdelijk ongeschikt als leefgebied van de platte schijfhoren. Hierdoor worden individuen van de soort opzettelijk verstoord. Om te voorkomen dat bij de werkzaamheden individuen in grote aantallen worden gedood en eieren worden vernield, worden deze voorafgaand aan de werkzaamheden gevangen en overgezet naar sloten buiten het plangebied. Ondanks zorgvuldig handelen is het onvermijdelijk dat bij de uitvoering van deze werkzaamheden individuen van de platte schijfhoren gedood worden en eieren worden vernield. Bij de werkzaamheden worden niet-selectieve vangmiddelen toegepast. Met de werkzaamheden worden de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede, derde en vierde lid, van de Wnb overtreden. Daarnaast worden individuen weggevangen of verplaatst door middel van niet-selectieve vangmiddelen waarmee sprake is van het overtreden van de verbodsbepaling zoals opgenomen in artikel 3.6, tweede lid, en artikel 3.9, eerste lid, van de Wnb.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de platte schijfhoren tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan Buytewech Noord te Nieuwkoop' van 14 september 2021 en de aanvullende gegevens van 29 juni 2022. Deze maatregelen zien onder andere op het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een platte schijfhoren deskundige.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden gaat leefgebied van de platte schijfhoren verloren. Enkele watergangen in het plangebied worden gedempt. De aanwezige sloten blijven deels behouden, maar worden gedurende de aanleg van de nieuwbouw wel geherprofileerd. Hierbij worden de sloten op maximaal 0,6 meter ontgraven en zal de breedte worden gezet op 7 meter. De oever- en waterbodem wordt natuurvriendelijk aangelegd met een profiel 1:3. Daarnaast worden sloten gedempt voor de vorming van wooneilanden. Om aan de opgegeven watercompensatie te voldoen worden op sommige locaties nieuwe sloten gegraven en op een aantal plekken bestaande wateren verbreed. Waar bij het graafwerk de kleiige ondergrond wordt geraakt, wordt het profiel 20 centimeter verder uitgegraven en wordt de waterbodem opgevuld met venige grond die op de werklocatie elders wordt ontgraven. Op de waterbodem wordt op deze wijze een minimaal 20 cm dikke venige ondergrond behouden. De sloten zullen net als in de huidige situatie jaarlijks worden geschoond in het najaar, omdat dit een opgave is voor waterafvoer en daarmee dichtgroeiën wordt voorkomen en (dus) leefgebied voor de platte schijfhoren wordt gewaarborgd. Hierbij wordt minimaal 25% van de sloten niet geschoond waardoor altijd een deel van de watervegetatie en daarmee een deel van de populatie platte schijfhorens behouden blijft.

Na afloop van de werkzaamheden herstellen de watergangen zich en komt het oorspronkelijk leefgebied weer geheel beschikbaar voor de platte schijfhoren. De watergangen worden voorzien van natuurvriendelijke oevers, wat

de platte schijfhoren ten goede komt. De geschiktheid van deze watergangen wordt zowel kwantitatief als kwalitatief vergroot. Door het toepassen van de natuurvriendelijke oevers wordt een terugkeer verwacht van een kruidenrijke oever met emerse planten tussen de droge oeverplantenzone en waterplantenzone. Vanwege de blijvende verbondenheid van de sloten met het omliggende polderwater en de gerealiseerde venige ondergrond wordt op termijn naar een vergelijkbare oever- en watervegetatie met vergelijkbare chemisch-fysische eigenschappen gestreefd als in de huidige situatie. Hiermee wordt er na de werkzaamheden voldoende leefgebied aangeboden voor de platte schijfhoren.

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een deel van de populatie platte schijfhoren gevangen en overgezet naar zogeheten depotsloten. Hiertoe wordt 5000 kg plantmateriaal uit het oostelijke deel verplaatst naar sloten in de omgeving van het plangebied. Er wordt 1000 kg gehaald uit elk van de vijf oostelijke sloten, waar de platte schijfhoren in grotere aantallen voorkomt. Het plantmateriaal wordt verkregen middels een graafmachine met hekkelbak, waarbij het materiaal wordt vervoerd naar de depotsloten in een dieplader. Het plantmateriaal dient direct vanuit het water in een waterdichte bak gedaan te worden en dit dient zo snel mogelijk verplaatst te worden naar de depotsloten. Het afvangen en verplaatsen dient door of onder begeleiding van een deskundige (vs. 4) te worden uitgevoerd. Van de locaties van de overzetting en de datums van de overzetting dient verslag te worden gedaan in het logboek van het ecologisch werkprotocol. Bij het overzetten van de vegetatie dient de waterbodembodem van de ontvangende watergang zo min mogelijk te worden beroerd. Het voorgaande is opgenomen in voorschrift 10. Als depotsloten is gekozen voor sloten in de zuidelijk gelegen nieuwbouwwijk van 'Buytewech'. Hierdoor wordt een deel van de populatie veilig gesteld, waardoor vanuit deze compensatiesloten individuen weer terug gezet kunnen worden in de watergangen in het plangebied na afloop van de werkzaamheden. Door het overzetten van 5000 kg onderwatervegetatie wordt ernaar gestreefd zoveel mogelijk exemplaren van de platte schijfhoren en eieren van de platte schijfhoren over te zetten. Voor de platte schijfhoren is de kennis over effectieve mitigerende maatregelen minimaal. Gezien de uiterst geringe grootte van de platte schijfhoren zijn er ook geen reële andere effectieve maatregelen. Er worden daarom wel zoveel mogelijk maatregelen getroffen om doden en verwonden van platte schijfhoren te voorkomen.

Zoals hiervoor vermeld, wordt als vangmiddel een graafmachine met hekkelbak gebruikt. Al het plantmateriaal wordt hierbij in de diepladers geplaatst en overgebracht naar de depotsloten. Bijvangst is bij deze vangmethode niet te voorkomen, maar alle soorten worden direct overgeplaatst. Vanwege de grootte van de platte schijfhoren zijn selectievere middelen om deze soort te vangen niet beschikbaar. Gelet op het voorgaande is de graafmachine met hekkelbak in dit geval het meest geschikte middel voor het vangen van de platte schijfhoren. Op grond van artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb, wijzen wij de graafmachine met hekkelbak aan als vangmiddel dat gebruikt mag worden voor het wegvangen van de platte schijfhoren.

Naast de mogelijkheid voor de platte schijfhoren om het plangebied vanuit de omliggende sloten in gebruik te nemen als leefgebied, wordt deze na afloop van de werkzaamheden ook teruggeplaatst vanuit de compensatiesloten. Dit 'herintroduceren' zal enkele maanden na afloop van het graafwerk worden uitgevoerd en wordt één jaar later herhaald. Ook hier wordt gestreefd naar het eenmalig terugzetten van ongeveer 1000 kg materiaal per sloot, afkomstig uit verschillende depotsloten en verdeeld over het gehele sloottraject in het plangebied. Voorafgaand wordt door de deskundige bepaald uit welke sloten materiaal overgezet kan worden, waardoor individuen worden overgezet.

In de aanvraag is beschreven dat in de periode van juni – september 2022 het plantmateriaal over wordt gezet naar de depotsloten. In juni en juli 2024 en 2025 vindt de herintroductie plaats vanuit de depotsloten terug naar de sloten in het plangebied. Vanwege het feit dat in de winterperiode watervegetatie afsterft en de platte schijfhoren zich terugtrekken in het bodemsubstraat, dient het overzetten van plantvegetatie in de winter vermeden te worden. In voorschrift 8 is zekerheidshalve opgenomen dat het overzetten van plantmateriaal dient plaats te vinden buiten de winterperiode, waarvoor de periode 1 november – 31 maart aangehouden kan worden.

De populatie platte schijfhoren wordt na afloop van de werkzaamheden gemonitord in het plangebied. Dit gebeurt één en drie jaar na afronding van de woonwijk. In voorschrift 9 is opgenomen de monitoring plaats dient te vinden in de periode 1 april tot en met 30 september, vanwege het feit dat de platte schijfhoren zich in de winter terugtrekt in het bodemsubstraat. Ook is in dit voorschrift vastgelegd dat de monitoringsresultaten aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid aangeleverd dienen te worden. Indien in bepaalde sloten de platte schijfhorens niet worden aangetroffen bij de monitoring, zal gekeken worden welke parameters daarvoor verantwoordelijk kunnen zijn. Indien mogelijk worden deze parameters aangepast zodat de sloot geschikt wordt geacht voor platte schijfhoren. In dit voorschrift is ook opgenomen dat de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid maatregelen kan opleggen indien blijkt dat de verwachte resultaten uitblijven.

Platte schijfhoren is een soort met een korte levensduur, circa één jaar en een jaarronde voortplanting. Met de werkzaamheden wordt zoveel mogelijk voorkomen dat individuen gewond kunnen raken of gedood worden, het is echter niet geheel te voorkomen. Gelet op de korte levenscyclus van de platte schijfhoren heeft de sterfte van enkele individuen geen wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Populatiegroottes hangen met name samen met de beschikbaarheid van voldoende geschikt leefgebied en niet met de sterfte van enkele individuen. Uit verspreidingsonderzoek door Stichting Anemoon (2010) blijkt dat de platte schijfhoren veel voorkomt in de provincie Zuid-Holland. De kern van het verspreidingsgebied van de soort in Nederland ligt in de veenweidegebieden van Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht. De soort komt tevens algemeen voor in het nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Nieuwkoopse Plassen'. Daarnaast is bij het onderzoek aangetoond dat de soort in de meer directe omgeving voorkomt. Op termijn komt in het plangebied weer voldoende kwalitatief als kwantitatief habitat beschikbaar om de populatie van de platte schijfhoren om lange termijn in stand te houden.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de platte schijfhoren.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met begrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

In Nederland is er een tekort aan woningen. Ook in Nieuwkoop is een dringende behoefte aan nieuwe betaalbare woningen voor verschillende groepen mensen. De woningbehoefte blijkt uit de provinciale woningbehoefteberekeningen³. Bij de bepaling van de behoefte (gewenste woningvoorraadgroei) wordt gewerkt met twee demografisch gestuurde ramingen: 'binnenlands migratiesaldo nul' (WBR) en 'binnenlands migratiesaldo trendmatig' (TR). De provincie stelt eens in de drie jaar het hoogste aantal woningen per regio vast als standaard voor de onderbouwing van de woningbehoefte. In de regio Holland Rijnland komt de Trendraming het hoogste uit. In de periode 2019 - 2030 zijn op basis van de Trendraming meer dan 27.500 woningen nodig, waarvan 8.790 in de subregio Holland-Rijnland Oost en 1.910 in de gemeente Nieuwkoop. Het beoogde project draagt met 290 woningen substantieel bij aan de gevraagde woningvoorraad. In regionaal verband is afgesproken dat 25% van het

³ https://staatvan.zuid-holland.nl/portfolio_page/prognoses-naar-gebied-en-periode/
01010430-00060684

programma uit sociale huurwoningen moet bestaan. Daar is in het programma voor Buytewech-Noord ook rekening mee gehouden. Voor de woningmarkt worden kansen gezien voor woonproducten die passen bij het landelijk woonmilieu. De woningen die worden gepland, geven invulling aan de behoefte aan landelijk wonen, gericht op een brede doelgroep op de woningmarkt.

Gelet op het voorgaande zijn wij van mening dat 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met begrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de platte schijfhoren, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek aangezien er binnen de kern van Nieuwkoop geen alternatieve locatie is voor dit aantal woningen. Buytewech- Noord is de enige grote uitbreidingslocatie die in aanmerking komt voor woningbouw. Daarom is in de herijking van de structuurvisie van 2016, de locatie Buytewech opgenomen als noodzakelijke uitbreiding. Uitvoering van het woningbouwproject met behoud van de huidige watergangen is niet mogelijk. Voorbelasting van de percelen is voor woningbouw noodzakelijk waardoor de watergangen verdrukt worden en dezelfde gevolgen optreden voor de platte schijfhoren. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de platte schijfhoren te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat voldoende is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de platte schijfhoren zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de platte schijfhoren op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb en artikel 3.9, tweede lid, van de Wnb worden verleend. Als vangmiddel als bedoeld in artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb, wijzen wij de graafmachine met hekkelbak aan.